

Aan de gemeenteraad

Datum : 24 april 2020

Zaaknummer : -

Contactpersoon : Mark Lauriks

Telefoonnummer : 06 23 91 68 85

Onderwerp: voortgang crisismaatregelen tegen coronavirus (6)

Geachte raadsleden,

Met deze brief ontvangt u de zesde update over de voortgang van de crisismaatregelen tegen het coronavirus. We zien in de stad dat mensen, hoe lastig dat ook is, beginnen te 'wennen' aan de omstandigheden die deze coronacrisis met zich mee brengt. Inwoners en bedrijven passen zich zo goed mogelijk aan, maar we zien ook dat voor velen dat vooral een kwestie van 'volhouden' is - en dat van een normale gang van zaken nog geen sprake kan zijn. Inmiddels kan, doordat wij ons als samenleving goed en verstandig aan de regels en adviezen van het RIVM hebben gehouden, van enige versoepeling van de maatregelen gesproken worden, met name in het onderwijs en voor sport voor kinderen en jongeren. Dit stelt ons weer voor nieuwe uitdagingen. En het vraagt veel geduld van hen die hun werk nog niet kunnen voortzetten maar staan te popelen om weer te beginnen, zoals mensen die werkzaam zijn in de horeca, of mensen met een contactberoep buiten de zorg.

1. Geneeskundige zorg en handhaving noodverordening

Geneeskundige zorg

Wat Ziekenhuis Rijnstate betreft, zet de in de vorige update genoemde fase zich verder door. Er komen minder patiënten met Covid-19 naar het ziekenhuis en er gaan minder patiënten naar de IC-afdeling. Er komt weer meer ruimte voor niet-Covid-19-patiënten. Ziekenhuis Rijnstate gaat de ondersteuning van 4 personen AMV (algemeen militair verpleegkundige) niet verlengen. De ondersteuning is niet langer noodzakelijk. Die steun stopt 26 april om 17:00 uur.

Dit alles betekent overigens allerminst dat deze fase als rustig beschreven kan worden. De zorg voor Covid-19-patiënten is zeer intensief, en de druk op zorgpersoneel is blijvend hoog.

Tot en met 23 april zijn er in Arnhem 58 mensen gemeld die in het ziekenhuis opgenomen (geweest) zijn met Covid-19. Er zijn 20 mensen uit Arnhem als overleden gemeld. Tot nu toe zijn er 228 bevestigde Covid-19 patiënten gemeld aan het RIVM. Het werkelijke aantal besmettingen met het coronavirus ligt

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 2

hoger dan het aantal dat hier genoemd wordt. Dit komt omdat niet iedereen met mogelijke besmetting getest wordt.

Handhaving noodverordening

Onze waarneming is dat de meeste mensen, en ook de meeste jongeren, zich nog steeds gewoon goed gedragen en zich aan de regels houden. Een - relevante - minderheid lijkt echter laks te zijn in het naleven van de regels. Deze groep houdt zich steeds minder aan de maatregelen naarmate ze langer duren. Dit merken de handhavers en de professionals in de wijken, en wij treden hier tegen op.

De aanpassingen van de coronamaatregelen die dinsdag 21 april door het kabinet zijn afgekondigd zullen leiden tot een aanpassing van de noodverordening. De geactualiseerde noodverordening treedt dan vanaf 29 april 2020 in werking. Hierbij wordt ook de handhavingsstrategie getoetst en bekeken of aanpassing nodig is. Belangrijk blijft dat we via het jeugd-jongerenwerk in contact blijven met jongeren en hen ook iets bieden om de verveling tegen te gaan. De ruimte die door het Kabinet geboden is, moeten we daarom goed benutten. Daarnaast blijven we zeer actief in de wijken via politie en handhaving om toe te zien op naleving van de voorschriften in de noodverordening.

2. Kinderen en onderwijs

Onderwijs en kinderopvang

Sinds het sluiten van alle scholen en kinderopvang op 15 maart werkt het hele Arnhemse onderwijs- en opvangveld met man en macht aan het zo goed mogelijk ondersteunen, opvangen en begeleiden van de kinderen. In een mum van tijd is onderwijs op afstand en noodopvang ingericht. Er staat 24/7 kinderopvang, er zijn laptops en internetverbindingen geregeld, en er is extra zorg en opvang voor kwetsbare kinderen. Sociale wijkteams en vele andere professionals zijn aangehaakt. En er is een Invalpool Primair Onderwijs ingericht. Over de hele breedte van voorschoolse opvang, primair onderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet (speciaal) onderwijs wordt deze onderwijsoperatie uitgevoerd. Er wordt op een snelle, proactieve manier samen gewerkt als nooit tevoren.

Dat is nu gaande. Deze groep opvang- en onderwijsprofessionals is al 6 weken, soms non-stop, aan het werk. In week 17 zaten er 300 kinderen in de noodopvang kinderopvang en 370 kinderen in de noodopvang onderwijs. De volgende uitdaging wordt de meivakantie, wanneer de noodopvang bij scholen dicht is en al deze kinderen een plekje dienen te krijgen op de noodopvang van de buitenschoolse opvang. Een aantal scholen in het speciaal onderwijs blijft open in de meivakantie, juist voor de kwetsbare kinderen.

Voorschoolse opvang en primair onderwijs weer open

Na de meivakantie komt een heel belangrijke volgende stap: de basisscholen mogen weer gedeeltelijk open. Dit gaat opnieuw heel veel van alle betrokken professionals vragen. In de fase nu, wordt intensief door scholen, door kinderopvang, door buitenschoolse opvang, nagedacht hoe dit vorm kan krijgen. Met allerlei nieuwe uitdagingen: hoe passen we richtlijnen toe in het gebouw, met ouders, hoe sluiten tijden

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 3

op elkaar aan, wat hebben de kinderen nodig, hoe komen we aan de coronatesten voor het personeel, etc. Ook de noodopvang blijft 'gewoon' bestaan, een aanvullende logistieke uitdaging. Er komt veel op iedereen af.

Na 11 mei, de datum waarop het deel van het onderwijs dat weer open gaat, gaat starten - gaan we zien hoe het met alle kinderen gaat en hoe zij afgelopen periode zijn doorgekomen. Dan staat eerst het welbevinden van de kinderen centraal. Kinderen hebben veel meegemaakt, ouders hebben de kinderen daarbij zo goed mogelijk thuis opgevangen en begeleid. Maar we weten ook dat dit niet overal goed is gegaan, dat er onderwijsachterstanden zijn opgelopen of bestaande achterstanden zijn vergroot. Stap voor stap zal daarna duidelijk worden wat de kinderen nodig hebben. Voorop staat dat we daarbij vertrouwen op de deskundigheid van alle betrokken professionals in onderwijs en kinderopvang. Zij zijn als professionals aan zet en zij hebben de kennis van wat nodig en goed is voor de kinderen.

Scholen zijn primair verantwoordelijk voor onderwijskwaliteit. Als gemeente volgen wij de advieslijn van de Onderwijsraad. Zij adviseert de minister om de scholen de ruimte en de kans te bieden de opgelopen onderwijsachterstanden zelf in kaart te brengen en te herstellen. Die lijn houden wij ook aan voor de voorschoolse periode. Wij zijn als gemeente nauw betrokken bij alle partners, we horen wat er speelt, gesignaleerd wordt en faciliteren waar nodig.

Kortom: de professionals brengen in beeld wat de kinderen precies nodig hebben. Deze voorbereidingen lopen nu al. Gemeenten en scholen lopen samen op, wij nemen onze verantwoordelijkheid en faciliteren waar dat nodig en gewenst is. Zodra de scholen en de opvang weer starten, wordt het beeld duidelijk en weten we waar verbreding of intensivering van het aanbod en de begeleiding nodig is. Onder school/opvangtijd, na school/opvangtijd (verlengde leertijd), thuis met ouders en in de vakantieperiodes. Het totaal van deze plannen noemen we de 'Arnhemse Aanpak Onderwijs'.

Zomerscholen Voor- en Vroegschoolse Educatie en primair onderwijs

Arnhem kent een landelijk bekende traditie van zomerscholen, voor het PO is dat al meer dan 10 jaar. Drie jaar geleden is ook gestart met zomerscholen voor de voorschoolse periode. Voor deze jongste kinderen is de zomerschool in de afgelopen drie jaar gegroeid van 7 naar 35 locaties zomeraanbod. De plannen voor de zomerscholen 2020 lagen al klaar. Voor de oudere kinderen in het primair onderwijs stond ook al een uitbreiding van het aanbod in 2020 gepland met 2 (Noord en Zuid) en mogelijk 3 locaties.

Dus uiteraard komen er ook deze zomer zomerscholen. Deze zullen er anders uit zien dan normaal: afgestemd op wat de kinderen nu nodig hebben en afgestemd op wat professionals aangeven wat nodig is. De financiële middelen voor de zomerscholen stonden al gereserveerd binnen het budget voor Onderwijsachterstandenbeleid en daar is ook ruimte voor uitbreiding. Ook de Zomerschool is onderdeel van de totale Arnhemse Aanpak Onderwijs.

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 4

Voortgezet onderwijs

Bestuurders in het voortgezet onderwijs geven aan dat zij trots zijn op hun mensen en de manier waarop in korte tijd het onderwijs op geheel andere wijze is opgepakt. Effecten op leerlingen zijn nu nog niet duidelijk. Waar mogelijk wordt al gekeken hoe extra ondersteuning geboden kan worden en welke leerlingen extra kwetsbaar zijn. De bestuurders doen een oproep om geen 'extra druk' te leggen bij leerlingen en leerkrachten en te vertrouwen op de professionals. Bij leerkrachten, directeuren en bestuurders staat het welzijn van de leerlingen voorop en al het mogelijke zal gedaan worden om achterstanden in te halen.

Subsidieregeling gelijke kansen in het voortgezet (speciaal) onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs

Sinds vorige week is de subsidieregeling gelijke kansen in het voortgezet (speciaal) onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs van kracht. Er is een bedrag van €500.000, - beschikbaar voor voortgezet (speciaal) onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. De regeling is opgesteld vóór de coronacrisis, maar onderwijsbestuurders zijn er expliciet op gewezen dat ze aanvragen kunnen indienen die gericht zijn op het inlopen van achterstanden die in de coronatijd zijn ontstaan. Scholen en organisaties kunnen tot 15 juni subsidieverzoeken indienen.

Middelbaar beroepsonderwijs

Ook bij Rijn IJssel is men trots op geleverde prestaties. Het onderwijs op afstand loopt en er wordt alles aan gedaan om leerlingen 'bij de les te houden'. Er zijn wel zorgen, vooral over de studierichtingen in de creatieve industrie, zoals dans en muziek. Daar is het lastig om een en ander met simulatie in kleine groepen in te halen. De voortgang van examinering heeft prioriteit; er wordt alles op alles gezet om leerlingen hun studie goed af te laten ronden.

Leerlingenvervoer

Als per 11 mei aanstaande de basisscholen en opvanglocaties (en waarschijnlijk ook jeugdwetinstellingen) weer (gedeeltelijk) opengaan voor de leerlingen, komt ook het leerlingen- en jeugdwet vervoer weer op gang. Op de site van de Rijksoverheid wordt voor het leerlingenvervoer aangegeven dat leerlingen onderling geen 1,5 meter afstand hoeven te bewaren, en slechts zo veel mogelijk ten opzichte van de chauffeur. Afstand houden tot de chauffeur zal in een deel van de gevallen echter niet altijd goed mogelijk zijn. Het RIVM adviseert daarbij dezelfde lijn aan te houden als bij de leraren: niet al het contact kan voorkomen worden. Het RIVM geeft aan dat uit onderzoek blijkt dat jonge kinderen ondervertegenwoordigd zijn in de patiëntenpopulatie. Als kinderen ziek worden, verloopt de ziekte mild. Om die reden is de kans dat ze het doorgeven aan een volwassene dan ook klein. Ook geven ze aan dat de exacte uitwerking van het leerlingenvervoer nog volgt. Toch proberen we gezamenlijk met de Vervoersorganisatie van BVO DRAN nu al richting en duidelijkheid te geven voor scholen, instellingen en ouders, aangezien er al vragen worden gesteld. Naast dat er op dit moment geïnventariseerd wordt hoeveel voertuigen en chauffeurs er beschikbaar zijn, wordt er ook al aangegeven aan ouders en scholen en instellingen dat er wel beperkingen aan en in het vervoer zijn. Scholen, instellingen en ouders zullen daarover een mail (met daarin een brief) ontvangen. Er wordt aan

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 5

scholen en instellingen onder andere aangegeven dat voor het vervoer uitgegaan wordt van de reguliere start en eindtijden zoals bekend vóór 15 maart, dus geen aangepaste openingstijden. Daarbij wordt aangegeven dat roosters van halve dagen naar school in het vervoer nu niet uitvoerbaar zijn (teveel wisselingen, planning technisch niet haalbaar) en sluit het mogelijk ook niet goed aan op de tijden van opvanglocaties na schooltijd. In de mail aan ouders wordt gevraagd, waar mogelijk, om het vervoer zoveel mogelijk zelf te regelen. Mocht vervoer toch nodig zijn, dan verwachten we van ouders dat ze onder andere rekening houden met een marge in ophaal- en afzettijden. Dit omdat de bezetting van het busje mogelijk toch per dag kan wijzigen. Daarnaast vertrouwen we erop dat ouders de algemene richtlijnen van het RIVM opvolgen, zoals dat het kind thuis blijft als er sprake is van griepverschijnselen of koorts.

3. Economie en Sport

Horeca

Vanuit het college is er begrip voor de teleurstelling bij veel horecaondernemers en hun personeel dat gezondheidsrisico's een versoepeling van de maatregelen nu nog niet mogelijk maken. Met de lokale afdeling van Koninklijke Horeca Nederland zijn wij in gesprek over de mogelijkheden van horeca in de anderhalvemetersamenleving. We zien dat Arnhemse horecaondernemers hier al heel concreet mee bezig zijn en wij denken graag en zoveel mogelijk mee, ook nu een heropening op korte termijn nog niet aan de orde is.

Sporten voor kinderen en jongeren

Nu het kabinet heeft besloten dat sporten voor kinderen en jongeren deels kan worden hervat, zijn we direct gestart met het maken van een set aan heldere afspraken over hoe dit sporten er in de praktijk uit zal zien. Het kabinet heeft gemeenten in Nederland gevraagd om deze buitensportactiviteiten georganiseerd te laten verlopen. Dit vraagt om een gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking met het Sportbedrijf, sportverenigingen, sportaanbieders en inwoners. Omdat er grote verschillen zijn tussen bepaalde sporten, volgen gemeente Arnhem en het Sportbedrijf de adviezen van NOC*NSF en Vereniging Sport en Gemeenten. We willen zo snel mogelijk meer duidelijkheid kunnen geven over de spelregels in Arnhem en hier zijn we uitvoering over in gesprek met verenigingen en aanbieders. Dat geeft hen de kans om voor te sorteren op de nieuwe situatie die vanaf 29 april zal gelden.

Dit gebeurt in overleg met Sportbedrijf Arnhem. Zo moeten er duidelijke afspraken gemaakt worden over het gebruik van de buitensportaccommodaties, zoals openingstijden, bezetting en de rol van verenigingen. Uitgangspunt daarbij is dat zoveel mogelijk jongeren de kans moeten krijgen om weer te gaan sporten, ook als zij niet bij een vereniging aangesloten zijn. De nieuwe maatregelen waarin er meer ruimte is voor sport, gaan vanaf 29 april in. Kinderen tot en met 12 jaar kunnen weer buiten sporten en bewegen. Jongeren in de leeftijdscategorie van 13 tot en met 18 jaar kunnen ook buiten sporten, maar met de anderhalve meter afstand. Binnensportaccommodaties blijven voorlopig gesloten, net als alle zwembaden. Sportbedrijf Arnhem zal het aanspreekpunt blijven voor inwoners, verenigingen, scholen en

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 6

sportclubs.

4. Werk en inkomensondersteuning

Tozo

Er is afgelopen dagen keihard doorgewerkt op het gebied van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), en alle voorschotten zijn verstrekt aan mensen die daarom vroegen. We zijn nu aan de slag met een tweede ronde voorschotten, voor de tweede maand, en met alle mensen die geen voorschot vroegen bij hun aanvraag. Ook die verwerking verloopt voorspoedig. Sinds dinsdag 21 april is de regeling vanuit het Rijk definitief bekend, dus vanaf nu kunnen we ook echt gaan beschikken. Inmiddels zijn zo'n 3.500 aanvragen om ondersteuning vanuit de Tozo gedaan. Dit gaat dus om zelfstandigen met en zonder personeel. Als referentie: in Arnhem zijn ongeveer 10.000 zzp'ers (zonder personeel dus).

Mensen in financiële problemen

Om mensen die door de coronacrisis in financiële problemen raken zo goed mogelijk te helpen, proberen we op verschillende manieren 'er vroeg op af' te gaan. Een aantal 'vroeg erop af partners' in de stad is gevraagd of zij op dit moment zelf mensen met betalingsachterstanden willen benaderen en hen willen attenderen op hulp of vragen of zij hen mogen aanmelden voor hulp. Wij krijgen zelf ook altijd lijsten van mensen met betalingsachterstanden op basis van de zogenoemde 'Wijn-regeling'. Die mensen hebben wij nu allemaal een brief gestuurd met een aanbod tot hulp.

5. Zorg en ondersteuning

Verpleegzorg

De gemeente heeft geen formele verantwoordelijkheid of zeggenschap over de verpleegzorg, maar toch is het college zeer betrokken bij de ontwikkelingen in de verpleeghuizen. Juist de mensen in verpleeghuizen hebben extra te lijden onder de gevolgen van de coronacrisis, zowel de bewoners als de verzorgers en andere medewerkers zijn erg kwetsbaar. Het college houdt nauw contact met de bestuurders van deze instellingen, net als die in de thuiszorg en langdurige zorg. Om ze een hart onder de riem te steken, na te gaan hoe het gaat en om te kijken of we als gemeente ergens mee kunnen helpen. Deze contacten worden zeer gewaardeerd. De medewerkers werken op de toppen van hun kunnen in deze onzekere situatie. We horen van de instellingen terug, dat er een hoge mate van samenwerking is en dat mensen zich flexibel opstellen. Ook als protocollen en instructies regelmatig wijzigen. Na enkele spannende weken zijn er nu voldoende beschermingsmiddelen en testmogelijkheden. Gezamenlijke uitwijklocaties zijn ingericht. Gezien het aantal besmettingen is er nergens sprake van een grootschalige uitbraak en daarmee relatieve rust en beheersing. Het blijven wel onzekere dagkoersen: het kan zomaar wijzigen.

Mantelzorg

Een inventarisatie onder een aantal zorgorganisaties en de belactie van Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp leveren op dat mantelzorgers in grote meerderheid aangeven het vol te houden zolang als nodig is. Er is een klein percentage (circa 5%) mantelzorgers dat wel grote moeite heeft met de situatie en aangeeft het niet lang te kunnen volhouden. Vanuit zorgorganisaties wordt aangegeven dat dit vooral om mensen gaat die zorgen voor iemand met dementie of een psychiatrische aandoening. Aan deze mantelzorgers wordt vanuit de sociale wijkteams, casemanagers en zorgorganisaties extra aandacht besteed. De zorg- en dagbestedingsorganisaties ondersteunen waar mogelijk is (regelmatig bellen, tips geven, begeleiding via beeldbellen, etc.). Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp geeft aan contact te houden met mantelzorgers die hebben aangegeven het moeilijk hebben. De grootste, en heel logische, zorg bij mantelzorgers is dat de zorgvrager dan wel de mantelzorger besmet raakt met het coronavirus. Er zijn situaties waarin mensen dan ook aangeven niemand in huis te willen voor hulp. Verder ervaren mantelzorgers dat het lastig is om goed in contact te zijn met de intramurale organisaties over degene waarvoor ze zorgen. Conclusie: veel mensen proberen het zelf te plooiën maar wel opletten dat de rek er uit kan gaan. De gemiddelde mantelzorger redt zich nu nog. Wij houden de situatie goed in de gaten, zeker nu de maatregelen voor het kabinet verlengd zijn.

Kwetsbare kinderen en gezinnen

Het is belangrijk dat kwetsbare gezinnen en kinderen de juiste hulp ontvangen, ook in tijden van corona. In eerdere brieven hebben we uiteengezet welke maatregelen we daarvoor treffen. We houden voortdurend de vinger aan de pols. Enkele updates:

- Om het melden van huiselijk geweld zo laagdrempelig mogelijk te maken is Veilig Thuis Gelderland-Midden nu naast telefonisch, ook digitaal te bereiken. Als slachtoffers of naasten die zich zorgen maken liever digitaal contact opnemen met Veilig Thuis, bijvoorbeeld omdat de pleger thuis aanwezig is, kunnen zij dat doen via <https://www.veiligthuisgm.nl/contact/>. Veilig Thuis neemt dan dezelfde dag nog contact op met de persoon in kwestie.
- Kinderen die (vermoedelijk) besmet zijn met het coronavirus, zieken thuis uit, zoals voorgeschreven in de RIVM-richtlijnen. In sommige gevallen kunnen de kinderen niet thuis in quarantaine blijven, omdat de ouders niet voor hen kunnen zorgen. Bijvoorbeeld omdat de ouders in het ziekenhuis zijn opgenomen en het netwerk de kinderen niet op kan vangen. Of omdat het thuis zodanig onveilig is dat het kind niet thuis in quarantaine kan blijven. Voor deze gevallen is een aanpak ontwikkeld, waarbij het uitgangspunt is dat de kinderen besmet met het coronavirus zo veel mogelijk thuis uitzieken. Daarom is er een pool van begeleiders opgezet die de kinderen (in beschermende kleding) thuis kunnen opvangen, 24/7. Als thuis blijven geen optie is door behoefte aan gespecialiseerde zorg of ouders daar geen toestemming voor geven, is er opvang op locatie mogelijk. Deze week wordt een speciale coronalocatie ingericht bij een zorgaanbieder, waar de kinderen in quarantaine verblijven. Op de reguliere jeugdzorglocaties worden geen kinderen met corona of gezondheidsklachten opgenomen, vanwege de gezondheid van de andere kinderen in de groep.

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 8

Opvang dak- en thuislozen

Met ingang van 17 april is de isolatielocatie voor niet-verslaafde, zieke daklozen in Huissen weer gesloten. Er verbleven per nacht slechts 2 à 3 cliënten, afkomstig uit heel Oost-Nederland. Mocht de noodzaak er weer zijn, dan kan deze locatie heropend worden. De gemiddelde bezetting op het cruiseschip is 38 personen. Dat is ook het maximum qua personele capaciteit, maar ook met betrekking tot de inachtneming van de richtlijnen van het RIVM. Cliënten geven aan tevreden te zijn met de locatie.

6. Lintjesregen, Koningsdag en Dodenherdenking

In verband met de coronamaatregelen kunnen de jaarlijkse Lintjesregen, Koningsdag en Dodenherdenking niet op de gebruikelijk wijze plaatsvinden.

Lintjesregen

Ook dit jaar kunnen we ons in Arnhem verheugen op een mooi aantal gedecoreerden. Voor 19 Arnhemmers is een onderscheiding aangevraagd, waaronder 4 ridders. Uiterlijk vandaag om 13:00 uur krijgen zij persoonlijk (telefonisch) bericht van de burgemeester om hen mede te delen dat zij koninklijk worden onderscheiden. Overhandigingen van de versierselen behorende bij de koninklijke onderscheidingen gebeurt op een later moment als we weer een dergelijke bijeenkomst mogen organiseren.

Koningsdag

Koningsdag kan geen doorgang vinden. De Koninklijke Bond van Oranjeverenigingen heeft een brief met suggesties voor een alternatieve invulling van Koningsdag, 'Woningsdag', aan alle Oranjeverenigingen gestuurd. De Stichting Viering Nationale Feest- en Gedenkdagen heeft de organisatoren van activiteiten in de wijken deze informatie doorgestuurd. Wij roepen de inwoners van onze stad op om bij hun persoonlijke invulling van deze Koningsdag oog te blijven houden voor de geldende regels en adviezen om het coronavirus te bestrijden. Voor Arnhem geldt dat we uiteraard volgens het vlaggenprotocol zullen vlaggen en dat de klokken van de Eusebius zullen luiden van 9:45 tot 10:00 uur. In Nederland en op de Antillen zal dit gebeuren als teken van verbinding.

Dodenherdenking

De Stichting Viering Nationale Feest- en Gedenkdagen heeft in overleg met ons en na contact met het Nationaal Comité 4 en 5 mei een alternatief programma voor de dodenherdenking opgesteld. Wij zullen als college samen met de Stichting een krans leggen bij het monument op het Audrey Hepburnplein. Degenen die andere jaren een uitnodiging krijgen en een krans leggen, hebben een uitnodiging ontvangen om ook dit jaar een krans te leggen. Zij dienen zich hiervoor aan te melden zodat het kan worden verspreid over de dag. In navolging van het verzoek van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, kan dit tot 18:00 uur. Om 19:30 uur luiden de klokken van de Eusebius en om 19:58 uur wordt boven op de Eusebius de Last Post gespeeld. Er is voor dit jaar een alternatief vlaggenprotocol afgekondigd waarbij op 4 mei de vlag de hele dag half stok hangt.

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 9

De Stichting legt verder zoals elk jaar op diverse plekken in Arnhem op 4 mei een krans. In Elden legt de voorzitter van de Historische Kring Elden, samen met de locoburgemeester, een krans bij het monument in de Klapstraat.

7. Gemeentelijk vastgoed

De maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen, treffen vele huurders van het gemeentelijk vastgoed in Arnhem. De gemeente verhuurt vastgoed aan verschillende partijen: commerciële organisaties, maatschappelijke organisaties en particulieren. Door de gevolgen van maatregelen om verspreiding van het virus te voorkomen, worden partijen zwaar getroffen en er zijn dan ook veelvuldig vragen om uitstel, verlaging of kwijtschelding van betalingen van huur. Het college heeft besloten om individuele huurders van gemeentelijk vastgoed die daarom verzoeken voor maximaal twee maanden uitstel van huurbetalingen te verlenen, waarbij op verzoek van de huurder dit telkens met een maand kan worden verlengd tot maximaal 1 oktober 2020, waarbij elk verzoek om verlenging vergezeld moet gaan van een liquiditeitsprognose en een te verwachten exploitatieresultaat 2020.

Daarnaast: bijna alle huurovereenkomsten worden jaarlijks geïndexeerd, dit betreft een aanpassing aan de inflatie zodat het reële huurbedrag gelijk blijft. De meeste contracten worden in mei of juli geïndexeerd en enkele contracten in januari of september van het lopende boekjaar. Gezien liquiditeitsproblemen van diverse huurders als gevolg van de coronamaatregelen heeft het college besloten om de ondernemers uit de in de Beleidsregel tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren Covid-19 (TOGS) vastgestelde sectoren gedurende 6 maanden uitstel te verlenen (geen afstel) van de indexatie. Dit houdt voor de huurder in dat de huur pas na 6 maanden geïndexeerd wordt en gedurende de tussenliggende periode het oude huurbedrag verschuldigd is.

8. Middellange en lange termijn

De afgelopen weken stonden volop in het teken van het hier en nu: het virus bestrijden, maatregelen treffen om mensen gezond en veilig te houden, te zorgen dat mensen hun inkomen kunnen blijven houden en bedrijven niet omvallen. Daarbij voeren we lokaal Rijksbeleid uit, coördineren we allerlei maatregelen en vullen we op gemeentelijk niveau aan waar dat nodig is. Deze situatie zal nog enige tijd blijven voortduren, maar net als bij uw raad is er ook bij het college een gevoel van noodzaak om zicht te hebben op de impact van deze gezondheids-, economische en maatschappelijke crises op onze stad op de wat langere termijn. En vervolgens: welke interventies en plannen horen daarbij? Van het stadsbestuur wordt gevraagd om twee brillen op te hebben. Eén bril voor de komende maanden en het komende jaar: die van de crisismaatregelen en de anderhalvemetersamenleving. En één bril voor de periode en de jaren erna, waarbij de sociaaleconomische situatie van het land en onze stad er volledig anders uit kan zien. Wat we als college nu aan het doen zijn, is het volgende: we brengen gedegen in kaart welke effecten de coronacrisis heeft op de verschillende domeinen waarin we ons werk doen; denken na welke interventies en plannen wij als gemeente hierop kunnen inzetten om de negatieve impact van de crises zo klein mogelijk te houden en eventuele kansen te benutten; en we geven de

Datum : 24 april 2020
Zaaknummer :
Pagina : 10

daarop te maken keuzes en besluitvorming verder vorm. Dit is een proces dat de komende maanden (dus in mei en juni) haar beslag moet krijgen en waar we ook met uw raad over in gesprek gaan - ook in relatie tot de Perspectiefnota. Dit gaat veel van ons allen vragen, maar we gaan met elkaar de schouders eronder zetten om deze crisis te overwinnen en met elkaar te blijven bouwen aan een goede, vitale stad.

Ten slotte

U leest in deze brief dat ons inmiddels 'gangbaar' geworden werk aan allerlei crisismaatregelen doorzet, evenals de uitvoering van de diverse Rijksmaatregelen. De als reactie op deze crisis verbrede en nauwer geworden samenwerking tussen stadsbestuur, ambtelijke organisatie en de stad, moet ons in staat stellen om ook nieuwe uitdagingen - zoals het deels versoepelen van beperkingen - aan te kunnen. Die versoepeling is alleen mogelijk doordat wij allen in Arnhem met veel verantwoordelijkheidszin zijn omgegaan met de coronaregels en -adviezen. Een verdere verbetering en het gezond en veilig houden van onze stad is dan ook alleen mogelijk als wij eenzelfde discipline blijven tonen: houd geduld, houd vol.

We hopen dat u en uw naasten in goede gezondheid zijn en blijven.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,